

Ansökan om LONA-projekt 2018

Förslag till beslut

1. Ansökan om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt (LONA) godkännes.
2. Kommunens medfinansiering av projekten i ansökan ska ske med medel inom ramen för nämndens driftbudget samt från investeringsramen för tillgänglighet till naturen.

Ärende

Kontorets förslag innebär att en ansökan om statliga medel till tre lokala naturvårdsprojekt lämnas till länsstyrelsen. Projekten har sin utgångspunkt i kommunens naturvårdsprogram samt från kommunens strategiska arbete med friluftsliv. Utöver dessa projekt kan enstaka externt drivna projekt tillkomma till ansökan som skall vara inlämnad senast 2017-12-01. Projekten beräknas pågå från 2018-04-01 till maximalt 2021-12-31.

ÅTGÄRDSFÖRSLAG

I ansökan ingår följande projekt utan inbördes rangordning:

1. Ny entré till Tinnerö eklandskap vid Fröberget

Tinnerö eklandskap är ett av Östergötlands mest besökta naturreservat. För att höja besöksvärdet ytterligare ska i detta projekt områdets viktigaste entré vid Fröberget förses med en entrébyggnad. Byggnaden ska fungera som naturreservatets första utomhusklassrum samt även som en större väderskyddad rastplats.

Byggnadens formspråk utgår från järnålders långhus samt medeltidens höggärdesgårdar som användes kring kungens och adelns djurgårdar (inhägnade jaktparker). Båda inspirationskällorna har historiskt satt sin prägel på området.

Entrébyggnaden kommer att förses med allehanda information om Eklandskapet i Stångådalen samt fördjupningar i Tinnerös rika flora, fauna

och kulturhistoria samt locka till besök i naturreservatets många målpunkter.

Byggnaden kommer även förses med olika typer av boplatser och planteringar för vedlevande skalbaggar, insekter som vildbin och rovkärlar samt fladdermöss och fåglar som inspiration till besökaren.

Projektet ingick i kommunens ansökan 2017. I länsstyrelsens beslut godkändes projektet formellt med tilldelades inget statligt stöd på grund av brist på medel.

Projekttid: 2018-04-01 – 2020-06-30

Total kostnad: 1 605 tkr

Medfinansiering från SBN: 2018 411 tkr, 2019 563,5 tkr, 2020 140 tkr

Extern medfinansiering: 0

Sökt statligt bidrag: 490,5 tkr

2. Gräs- och ängsmarker i Linköpings tätorter

Syftet med detta projekt är att utreda om de tätortsnära gräs- och ängsyrtorna har rätt skötsel i dagsläget; om vissa ytor borde ändra skötsel och om man kan konvertera vissa gräsytor till ängsmark. Detta projekt kommer att främja den biologiska mångfalden och gröna infrastrukturen i tätorterna, med särskilda vinster kopplade till pollinerare, samt ge en mer kostnadseffektiv och ändamålsenlig markskötsel. En mer ”blommande” stad är också attraktiv för tätorternas invånare och besökare.

Linköpings kommun har på detaljplanelagd mark flera olika skötselstandarder för gräsmarker; gräsytor för rekreation som klipps med lite olika intervall och högräsytor som slås en eller två gånger per år. Dessa skötselstandarder skulle antingen kunna ändras eller bytas för enskilda ytor där så är lämpligt.

Detta projekt består av tre delar:

- Inventering av högvuxna gräs- och ängsmarker, ca 170 hektar.
- Inventering av mindre välanvända gräsytor, ca 330 hektar.
- Konvertering av lämpliga områden från inventeringen till ängsmarker. Detta kan exempelvis göras genom att skala av matjorden, fylla på med sand, täcka med annan jord och så ängsfröblandning. Här handlar det om ca 8-10 områden på utvalda platser som är särskilt gynnsamma för den biologiska mångfalden.

Projektet ligger helt i linje med Linköpingsförslaget om en ”bivänlig stad”.

Projektid: 2018-04-01 till 2021-12-31

Total kostnad: 475 000 kr

Medfinansiering från SBN: 2018: 50 000 kr, 2019: 87 500 kr, 2020: 50 000 kr, 2021: 50 000 kr.

Extern medfinansiering: 0

Sökt statligt bidrag: 237 500 kr

3. Ökade natur- och rekreationsvärden i tre värdefulla meanderbågar längs Stångån Kinda kanal

I enlighet med ÖP (Översiktsplan) Stadens planförslag för Stångåstråket/vattenmiljön i Stångån och Naturvårdsprogrammet (åtgärd F18) söks medel för att utveckla natur- och rekreationsvärden i tre värdefulla meanderbågar längs Stångån Kinda kanal från Spångerumsbron till Långa Lisa. Området berörs av riksintressen för friluftsliv, kulturmiljö och naturvård. Norr om E4 och väster om ån ligger Långa Lisa. Söder om E4 finns en f.d. meanderbåge öster om ån och öster om Spångerumsbron finns ytterligare en meanderbåge. Projektet innehåller en kompletterande inventering, framtagande av åtgärds- och skötselstrategi samt utförande av prioriterade åtgärder för ökade natur- och rekreationsvärden i dessa värdefulla våtmarksmiljöer.

Projektid: 2018-04-01 till 2020-12-31

Total kostnad: 400 000 kr

Medfinansiering från SBN: 2018 75 tkr, 2019 75 tkr, 2020 50 tkr,

Extern medfinansiering: 0

Sökt statligt bidrag: 200 000 kr

Beslutsunderlag:

Klicka här för att ange text.

Bakgrund

Under åren 2004-2006 genomfördes en statlig programsatsning på lokala naturvårdsprojekt (LONA), beslutad av regeringen och med utgångspunkt i regeringens skrivelse ”En samlad naturvårdspolitik” (2001/02:173). Satsningen var ett led i arbetet för att uppfylla de av riksdagen 16 beslutade miljömålen och med en betoning på vikten av lokal samverkan och integrering av naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård. Kopplingen var också tydlig till arbetet med tätortsnära natur och tillgänglighet samt till folkhälsoarbetet. Efter några års uppehåll har det från och med 2010 i enlighet med regeringens proposition 2008/2009:214 åter varit möjligt att söka statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt.

LONA-satsningen har uppvisat mycket goda resultat och så gott som samtliga kommuner i landet har deltagit, många kommuner med ett stort antal projekt i egen regi eller i samverkan med lokala aktörer. Linköpings kommun har sammanlagt beviljats LONA-bidrag om ca 9,3 Mkr (plus ytterligare ca 0,8 Mkr i annan extern medfinansiering) till 46 olika projekt.

Kommunen kan söka bidrag för projekt helt i egen regi eller i samverkan med föreningar, organisationer och andra aktörer. Föreningar och organisationer kan också driva egna projekt och via kommunen få bidrag för detta. Det är kommunen som står som ansvarig för projekten och som gör en samlad ansökan till länsstyrelsen. Länsstyrelsen kan bevilja upp till 50 % av respektive projekts kostnader.

Projekten ska bidra till att uppfylla ett eller flera av riksdagen fastställda miljömål med koppling till naturvård och/eller friluftsliv. Åtgärderna kan vara av typen:

- Kunskapsuppbyggnad (t ex inventeringar)
- Underlag (t ex framtagande av kommunala naturvårdsprogram)
- Områdesskydd för värdefull natur
- Vård och förvaltning av områden, naturtyper eller arter, inklusive åtgärder som främjar friluftsliv
- Restaurering av områden, naturtyper eller arters livsmiljöer
- Informationsinsatser och kunskapsspridning

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har till 2018 års ansökningstillfälle utarbetat en ansökan med tre projekt. Enstaka externt drivna projekt kan tillkomma till ansökan som skall vara inlämnad senast 2018-12-01.

Ekonomiska konsekvenser

Ansökans totala budget uppgår till 2 580 tkr varav 1 652 tkr utgör medfinansiering från samhällsbyggnadsnämnden och 928 tkr utgör sökta medel. Medfinansiering från samhällsbyggnadsnämnden fördelas mellan åren enligt följande: 536 tkr år 2018, 726 tkr år 2019, 240 tkr år 2020 samt 50 tkr år 2021.

Till samhällsbyggnadsnämndens kontanta medfinansiering används befintliga budgetmedel som nämnden anslår till drift och underhåll samt investeringsmedel avsatta för tillgänglighet till naturen. En väsentlig del av genomförandet utgörs av eget arbete av tjänstemän inom Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och andra kontor samt anställda inom Leanlink (kommunala arbetslag etc).

Kommunala mål

Ur ”Koalition för Linköpings övergripande mål 2015-2018”, fastställda av kommunfullmäktige i april 2015: Under rubriken En ekologiskt hållbar kommun står bland annat ”Värdefulla naturområden ska säkras och kommunen ska aktivt arbeta för att bevara den biologiska mångfalden”. Under rubriken En kreativ kommun står det ” Ett varierat kultur- och fritidsutbud som riktar sig till alla Linköpingsbor ska finnas i kommunens olika stadsdelar och orter och även locka besökare. I Linköping ska det finnas en god samverkan mellan kommun och föreningsliv. Alla barn och unga ska kunna ta del av ett rikt och meningsfullt fritids- och kulturliv samt möjligheten att skapa själva.”

Jämställdhet

Projekten får anses som neutrala ur ett jämställdhetsperspektiv. Samtliga projektområden är tillgängliga för alla med hänvisning till allemansrätten.

Samråd

Avseende projektet ”Naturvårdsåtgärder längs Stångån” har samråd skett med Tekniska verken då bolaget till del är markägare till den södra meanderbågen vid Spångerum. Tekniska verken tillstyrker projektet.

Uppföljning och utvärdering

Projekten följs upp årligen med verksamhetsrapporter till länsstyrelsen och efter projektens genomförande med slutrapport. I dessa ingår även en plan för hur projektresultaten skall förvaltas i framtiden.

Stadsmiljökontoret
Jonas Sjölin